

nek az új világrekord magyar dāmtrófeát méltató szavait és a mongol, a két jugoszláv, valamint a dāmadvadról szóló magyar filmeket.

A vadászat, a természetvédelem, az 1971. évi Vadászati Világkiállítás és a különböző társadalmi rendszerű népek barátságának ügyét is szolgáló, sikeres nemzetközi találkozót dr. Tóth Sándornak, a Mezőgazdasági és Élelmészeti Minisztérium Erdészeti és Vadászati Igazgatási Főosztálya vezetőjének hatásos szavai zárták be.

A rendezésért mind a rendező szerveket, mind pedig a rendezőket egyaránt dicséret illeti.

Dr. Hauer Lajos

IRODALMI SZEMLE

Erdészeti kutatók a holdkőzetet vizsgálják. Az USA „Forest Research News for the Midsouth” című folyóiratának 1969. májusi száma arról számol be, hogyan készültek fel a *Southern Forest Experiment Station* (Délvidéki Erdészeti Kísérleti Állomás) kijelölt kutatói Houstonban a Hold anyagmintáinak különböző vizsgálataira.

Dr. Charles H. Walkinshaw, Jr. és Dr. John A. Vozzo kutatók feladata volt azt bebizonyítani, hogy a Holdról hozott anyagok nem tartalmaznak olyan kórokozókat, amelyek veszélyesek lehetnének a földi növényvilágra. Ezenkívül még egyéb, növényzetre gyakorolt hatások kiértékelésével is megbízták őket. — Bár annak valószínűsége, hogy a Holdon élőlények lennének, igen csekély; mégis fontos volt az esetleg előforduló kezdetleges baktériumok, vagy vírusok után kutatni. Abban az esetben ugyanis, ha ilyenek mégis léteznének, a Földön élő növények, állatok és az ember minden védelem nélkül állnának velük szemben.

Az első típusú kísérletben steril körülmények között, vízkultúrában tartott, négyféle algafajhoz adtak porrá zúzott holdkőzetet. Az algák közismerten fontos táplálékai sok élőlénynek, és tengerben éppúgy mint szárazföldön, nagy mennyiségű oxigénről gondoskodnak. — A kontroll algákhoz földi anyagot vagy semmit sem adtak, majd kiértékeltek az eredményeket.

A második típusú próbánál olyan steril felületű magvakkal végeztek csírázási kísérleteket, amelyek feltehetően mentesek voltak belső kórokozóktól is. A biztonság kedvéért a kísérletet számos olyan növényfajon elvégezték, amelyek földi körülmények között jól ismert teszt-növények (burgonya, paradicsom, dohány, káposzta, mák, bab, *Pinus caribaea*, cukornád és páfrány).

A harmadik típusú próbánál 13, különböző növényfaj fejlett példányán mérték a holdkőzet toxikus és pathogen hatását.

A negyedik kísérletben növényi szövet-kultúrákat — fejlődő sejtömeget — tettek a Holdról hozott anyagokba. Ennek az volt a célja, hogy a másik három próba eredményeit megerősítse.

A kísérletek kimenetelének megfelelően, azokhoz kapcsolódva, még számos újabb kísérletet végeznek. Elkorhad-e ilyen új körülmények között a csírámentes növény, amikor elhal? Ilyen és ehhez hasonló kérdések várnak még feleletre. Az *Apolló 11* által hozott holdkőzet vizsgálatainak végső értékelése még nem fejeződött be. Jelentőségük azonban még negatív eredmények esetén is fontos. — „A holdrakéták korszakában kifejlesztett teszt módszerek alapvetőek lesznek a jövőben; amikor az ember olyan bolygókra is képes lesz leszállni, amelyeken az élet valószínűsége sokkal nagyobb, mint a Holdon” — fejezte be Dr. Walkinshaw. (*Forest Scientists to Test the Moon Rock*, — *Forest Research News for the Midsouth*, May 1969.)

(Ref.: Harsay Gy.)

Hollandiai erdőleltározás 1952–1963. (W. Kausch: *Allgemeine Fortszeitschrift*. 24. 33/34. 1969.) Hollandiában 30 éve folyik állami erdőleltározás. Az első 1937-ben légi-fényképek alapján kezdték meg. Mivel a fenyőerdők zömét erdőifenyő alkotta, ezekben fafajok szerinti elkülönítést nem végeztek. A lombállományokban azonban a főbb fafajokat külön vették fel. A külső munkákat 1942-ben befejezték. Az adatokat a II. világháború miatt csak 1946-ban közzétették. Mivel ezek a megnövekedett információ-

igénynek nem feleltek meg, 1952-ben ismételt erdőleltározást kezdtek el a nyolc erdőtájon. A külső felvételeket 5 csoport végezte csoportonként 2 erdőrendezővel. Minden 0,5 ha-nál nagyobb erdőterületet felvettek az északnémet államokban alkalmazott metodika szerint. Szűrőpróba eljárást eddig nem alkalmaztak. A területmeghatározás légifényképek segítségével történt. A leltározásnál meghatározták: az erdőformát, a fajokot, az elegyarányt, a területet, az életkort, a magasságot, a fatermési osztályt, az eredetet, a talajtípust, a birtokviszonyokat és a feltártságot. A fakészletet nagyobb-részt fatermési táblákból és részben törzsenkénti felvétellel becsülték és a választék-megoszlást is megadták. A növedékmeghatározást a választékcsoportokra is kiterjesztették.

Hollandia területének 7,8%-a erdő (268 000 ha). Az erdőterület évente 1,33%-kal növekszik. Az állami erdők részaránya 21%. Az évi fakitermelés 1963-ban 710 000 m³ volt, amelyből 60 000 m³-t az útfásítás adott. Az erdőknek több mint a fele fiatal. Ezért a jövőben a fakínálat emelkedése várható. 1963-ban az erdők a faszükséglet 50%-át fedezték.

A tízéves erdőleltározási időszak hosszúnak bizonyult. Ezért elhatározták, hogy ezt a munkát 5 évenként ismétlik meg. A módszeren nem változtatnak. A felvételeket a nyolc erdőtájon nem egymásután, hanem azonos időben végzik el.

(Ref.: dr. Solymos R.)

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Egyesületünk ügyvezető elnöksége 1969. október 1-i ülésén megtárgyalta *Sitkey János* beszámolóját az 1969. évi fakitermelő verseny tapasztalatairól. Javasolta a szervezés kiszélesítését, hogy az 1970-ben a Pílisi Parkerdőgazdaság által rendezendő fakitermelő versenyre minél több erdőgazdaság szervezzon versenyzőket. A szervező bizottság a szocialista országokhoz is küldjön meghívót, közölve a versenyfeltételeket. Az ügyvezető elnökség úgy ítéli meg ezt a MEDOSZ-szal közös rendezvényt, hogy néhány év múlva ki lehet majd terjeszteni több ország felé is.

Az ügyvezető elnökség megvitatta az erdők közjóléti szerepével és a fásítással foglalkozó szakosztály működéséről összeállított jelentését, továbbá javaslatát az erdők közjóléti szerepével foglalkozó nemzetközi konferencia megrendezésére. A jelentést és a javaslatot az ügyvezető elnökség elfogadta.

A filmbizottság javaslatot tett az erdőszeti filmújság megfelelő rendezésére. Az ügyvezető elnökség ennek kapcsán felkérte a filmbizottság elnökét, hogy állítson össze 1970-re, majd a következő évek-re tájékoztatót a film költségeire, számára, témakörére nézve. E tájékoztatót meg kell küldeni valamennyi erdőgazdaság igazgatójának, költségvetési szervnek, új

vállalatoknak, az egyetemnek, az ERTI-nek stb., hogy az igények ismeretében a további szervező munkát az ügyvezető elnökség folyamatba tehesse. Az ügyvezető elnökség megtárgyalta az ágazatban történő átszervezés egyesületi problémáit. Ennek kapcsán megbízta a szervező bizottságot munkaprogram kidolgozására azzal, hogy tárja fel a teendőket az átszervezés időszakára, hogy az egyesületi munka tovább folyjék, a taglétszám az átszervezés után megmaradjon, illetve növekedjék esetleg kettős tagsággal is (FATE). A szervező bizottság javaslatát az ügyvezető elnökség részére lehetőleg november folyamán tegye meg. A továbbiakban az ügyvezető elnökség az 1970. évi közgyűlés előkészítésével foglalkozott, kidolgozta javaslatát az elnökség részére.

*

Egyesületünk elnöksége 1969. október 30-án *dr. Keresztesi Béla* alelnök vezetésével ülést tartott. Az ülésen első napirendi pontként megtárgyalták az ügyvezető elnökség javaslatát az 1970. évi közgyűlés előkészítésére. Az elnökség a következőkben foglalt állást: Egyesületünk közgyűlése az elmúlt időszakban 3–4 évenként választotta az elnökséget, az országos választmányt, az elnökség pedig az Egyesület elnökét, két alelnökét és főtitkárát. Három évi ciklust véve figye-